

Nr 7, Listopad 2015, Rok XXIX, Biuletyn Polskiej Prowincji SVD

OD DOKUMENTÓW DO PRAKTYKI

INFORMACJE

Wezwał do siebie tych, których chciał

FORMACJA

XV lat współpracy UW z SVD

WSPÓŁPRACA Z SVD

Piętnastolecie partnerskiej, twórczej współpracy naukowej ISM UW i Księży Werbistów

Prof. dr hab. Leonard Łukaszuk

Zakład Prawa i Instytucji Międzynarodowych ISM UW

XV Konferencja ISM UW-SVD, Pieniężno 2015

Zapoczątkowana dość skromnie, ale konsekwentnie realizowana współpraca Instytutu Stosunków Międzynarodowych UW z Werbistami, stale rozwija się – i to z dużym zapalem intelektualnym i organizatorskim. Realizowane są wspólnie inicjowane poszukiwania celów poznawczych w naukowej interpretacji różnych zjawisk i sytuacji

problemowych we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Szczególną wartość stanowi skupienie w tych działaniach wielu bliskich sobie duchowo i intelektualnie środowisk. Wyrazem tego procesu są znaczące dokonania badawcze oraz stałe integrowanie twórczego wysiłku wielu osób z różnych środowisk akademickich oraz wzajemne inspi-

rowanie do podejmowania nowych, ważnych tematów z różnych obszarów wspólnego zainteresowania. Zorganizowanie piętnastu ogólnokrajowych konferencji naukowych było możliwe dzięki dużemu wysiłkowi kilku stale zaangażowanych osób z kręgu Księży Werbistów i Instytutu. Sprzyjał temu także szczególnie przyjazny klimat i warunki jakie towarzyszyły naszym wspólnym pracom. Ostatnio zwłaszcza Pieniężno stało się takim *genius loci*. Poprzednio były to ośrodki w Krynicy Morskiej, Ocyplu i Nysie. Gościny udzielały nam także: Marynarka Wojenna w Gdyni i Siły Powietrzne w „Szkole Orłąt” w Dęblinie. Wyrazy wdzięczności i gorące podziękowania środowisko Instytutu kieruje do Czcigodnych Księży Prowincjałów i Rektorów z SVD oraz do Zacnych naszych Przyjaciół: o. profesora Jacka Pawlika i o. dra Janusza Brzozowskiego. Warto zauważyć, że na kolejnych konferencjach podejmowane są coraz bardziej ambitnie, aktualne i szczególnie ważne dla nauki i praktyki, także tej werbistowskiej, zagadnienia. Utrwalono je w publikacjach książkowych, cieszących się dużym zainteresowaniem, także dydaktyków akademickich. Podjęmowane są pewne profile tematyczne poruszające kwestie społeczno-religijne, problemy terroryzmu międzynarodowego, rola mórz i oceanów oraz lotnictwa w rozwoju cywilizacji, kulturze a także w nauczaniu Kościoła i stosunkach międzynarodowych, jak również badane główne kontynenty i regiony świata – z przybliżeniem ich specyfiki społecznej, cywilizacyjnej i kulturowej oraz misyjnej. Uwzględniono także m.in. z perspektywy globalnej problemy ubóstwa oraz rolę czynnika wyznaniowego w polityce wybranych krajów oraz w stosunkach międzynarodowych. W ostatnim zaś pięcioleciu podejmowano badania nad nowymi, nieco zmodyfikowanymi i niekiedy szerzej zarysowanymi zagadnieniami i problemami współczesności. Były to:

* Szanse i wyzwania współpracy międzynarodowej na rzecz ochrony zdro-

fot. Archiwum - Jacek Pawlik SVD

wia.

* Zagadnienia teorii i praktyki związane z kształtowaniem pokoju w stosunkach międzynarodowych.

* Problemy Bliskiego Wschodu w stosunkach międzynarodowych oraz działalność naukowa uczelni wyższych w Polsce i w Rosji

* Problemy ludnościowe w stosunkach międzynarodowych, m.in. z uwzględnieniem migracji i uchodźców.

W Pieniężnie w 2015 r. XV Konferencja dedykowana była 15-leciu realizacji Milenijnych Celów Rozwoju nakreślonych przez ONZ. Zaprezentowano pogłębione teoretycznie refleksje nad istotą i realiami stosowania koncepcji sprawiedliwości i solidarności w stosunkach międzynarodowych w warunkach nierówności i niesprawiedliwości, m.in. z perspektywy ekonomicznej, prawnej i filozoficznej. Nawiązano do ewolucji praw człowieka oraz pokonywania barier rozwoju m.in. w Afryce i zwalczania ubóstwa. Nawiązywano także do refleksji nad koncepcją sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych według Immanuela Kanta i Rawlsa oraz do: przyczyn, metod i skutków rewolucji liberalnej; roli korporacji transnarodowych; wpływu różnicowania religijnego na ubóstwo w Afryce, a także do propagandowej wizji solidarności muzułmańskiej. Dorobek XV Konferencji nawiązuje

także do krytycznie ujętych refleksji obecnych w ostatnich publikacjach (oksfordzkich i francuskich) dotyczących tej problematyki w aspekcie etyki, sprawiedliwości, moralności międzynarodowej oraz uwarunkowań zrównoważonego rozwoju. Jak hasła zarysowujące obszar analiz można wymienić zagadnienia: sprawiedliwości globalnej, prawa do rozwoju w aspekcie praw człowieka i niwelowania zjawisk ubóstwa. Ten skrótowo ujęty bilans dorobku 15-lecia współpracy ISM i środowiska werbistowskiego byłby niepełny, bez podkreślenia w nim duchowego inte-

Warto podkreślić duchowy, intelektualny i organizatorski wkład Werbistów.

lektualnego i organizatorskiego wkładu naszych Przyjaciół i Gospodarzy – Księży Werbistów. Warto przypomnieć, że wkład środowiska werbistowskiego w rozwój nauki, zarówno tej misyjnej, jak i szerzej związanej z „ciekawością świata” i „Odkrywaniem rzeczy tajemniczych i niezrozumiałych” jest bardzo bogaty i także poznawczo znaczący. Przykładem tego mogą być m.in. publikacje Ojca profesora Jacka Pawlika – byłego misjonarza w Afryce, czy antropologa o. Józefa Glinki, który przez wiele lat działał jako misjonarz w Indonezji, a także

misjonarskie spostrzeżenia o. dra Janusza Brzozowskiego dotyczące Urugwaju i Argentyny, a także Białorusi. W opublikowanym bogatym zbiorze „Materiałów i Studiów Księży Werbistów” (z lat 1969–2013) spotkać można dzieła dotyczące Indii, Afryki, Indonezji, Ameryki Łacińskiej i Chin m.in. w aspekcie ich relacji ze Stolicą Apostolską, a także przywołujące problemy inkulturacji chrześcijaństwa w świecie oraz formację intelektualną, działalność dydaktyczną i naukową oraz wydawniczą werbistów polskich. Tym ostatnim problemom wiele uwagi, także jako autor, poświęcał śp. Ojciec dr Eugeniusz Śliwka, były Prowincjał SVD, inicjator naszej współpracy – wizjoner jej perspektyw, kontynuowanych przez nas od 15 lat. Za inspiracje duchowe i badawcze środowiska werbistowskiego, za wspólne przeżywanie twórczej przygody intelektualnej w tak niebanalnej wspanialej duchowo i kulturowo aurze i w tak szerokiej skali, za udzielaną gościnę, trud organizatorski, kierujemy serdeczne wyrazy wdzięczności i podziękowań do naszych GOSPODARZY i PRZYJACIÓŁ z okazji Jubileuszu 15-lecia naszej współpracy. A perspektywy dalszej współpracy wynikają niemal wprost także z przesłań i doświadczeń dotychczasowego dorobku. Został on ambitnie zarysowany z wizją wielodyscyplinarnego postrzegania i pogłębionego interpretowania najbardziej znaczących, godnych uwagi zjawisk we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Temat XVI Konferencji będzie dotyczył relacji między kulturą, religią i polityką zagraniczną państwa. Starajmy się więc jak to głosi Alain Braconnier w swej ostatniej książce, dbać o to, aby w dalszej współpracy naukowej „rozwijać i kultywować inteligentny optymizm...” A Christophe André w swym „ABC pozytywnej psychologii” apeluje, abyśmy nie zapominali być szczęśliwymi...” – co jest „kluczem do osiągnięcia harmonii z samym sobą”.